

KARBONO-AZTARNA LEHIAKORTASUN-FAKTORE GISA ETEAN

Posted on 03/04/2025 by Naider

Erakundearen karbono-aztarna neurtzeak berez **enpresaren lehiakortasuna handitzea ahalbidetzen duen jarduera ekar dezake**. Ez da kalkulu bidez kalkulatzea; aitzitik, alde zuzeneko urratsa da berotegi-efektuko gasen emisioak murrizteko plan bat ezartzeko, enpresaren produkzio-jarduerak sortutako klima-inpaktua gutxituko duena. Baina, ETEen esparruan, sortzen duen CO2 baliokidearen isuriak ezagutzea **faktore bereizgarria** izan daiteke **bezero berriak eskuratzeko edo merkatuaren joera eta baldintza berriei erantzuteko orduan**, adibidez.

ETE batentzat zaila izan daitekeen arren jarduera horretara baliabideak bideratzea, karbono-arrastoak **irismen desberdinak ditu, eta konplexutasun desberdina** du horietako bakoitzaren kalkuluari ekiteko orduan.

Horrela, nahiko erraza da enpresak bere instalazioetako erregai-kontsumoagatik (1. irismena) edo elektrizitate-kontsumoagatik (2. irismena) sortzen dituen berotegi-efektuko gasen isuriak ezagutzea. Horretarako, administrazio publikoek homologatutako tresnak daude, hala nola Trantsizio Ekologikorako Ministerioa eta Erronka Demografikoa.

Beste gai bat **3. irismeneko isuriak** dira, eta horien kalkulua dezente korapilatu daiteke; hala ere, irismen horren barruan, **enpresak berak mugatzen du kalkularen sakonera**. Besteak beste, 3. helmenak enpresako langileen lan-joan-etorriek sortutako berotegi-efektuko gasen isuriak jasotzen ditu, hornitzaileen zerbitzu-logistikak eta bezeroari entregatzeko logistikak sortutakoak, lehengaien kontsumoak sortutakoak, enpresak merkaturatzen dituen produktuen erabilerak eta balio-bizitzaren amaierak sortutakoak, etab. Alderdi horietako batzuei buruzko informazioa lortzea zaila denez, garrantzitsua da 3. irismenaren kalkuluan kontuan hartuko diren kategoriak **aukeratzea**, hain zuzen ere **datu egiaztagarrietarako sarbidearen arabera, eta denboran zehar mantentzea**, kalkulua urtero egin ahal izateko, konparazioak egiteko eta emisioak murrizteko plan bat ezartzeko, hornitzaileekin eta bezeroekin lerrokatuta.

Testuinguru horretan, eta deskarbonizazioaren bidez **manufaktura-industriaren lehiakortasuna areagotu** nahi duen **Industria Garbiko Itunaren** ildotik, enpresa handiek gero eta gehiago bultzatzen dituzte beren hornitzaileak, ETE industrialak, beren jardueraren klima-inpaktua ezagutzeko. Gero eta ohikoagoa da ETE horiei informazioa eskatzea beren karbono-aztarna korporatiboari buruz edo produktu jakin baten karbono-aztarnari buruz.

Karbono-aztarnaren kalkulua geratzeko etorri da, eta, printzipioz, eta are gehiago ezjakintasunagatik, enpresa txiki eta ertain batean ezartzeko barne-prozesu konplexua izan daitekeen arren, irismena ondo jarraituz eta nazioarteko estandar nagusiei jarraituz, hala nola ISO 14064-1 edo GHG Que), **lehiakortasun-faktore bereizgarria** izango da, **enpresaren eta haren barne-kudeaketako sistemen irudia** hobetuko duena eta, batez ere, industriaren deskarbonizazioa eta lehiakortasuna areagotzen lagunduko duen emisioak murrizteko plan bat diseinatzea ahalbidetuko duena.

